

Свірідова С. С.

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економіки підприємств
Державного університету «Одеська політехніка»*

Пульча Д. О.

*студент
Державного університету «Одеська політехніка»*

Sviridova Svitlana

*PhD in Economics, Associate Professor,
Senior Lecturer at Department of Business Economics
Odessa Polytechnic State University*

Pulcha Dmitry

*Student
Odessa Polytechnic State University*

ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНИХ ТА РЕГІОНАЛЬНИХ ЦІЛЮВИХ ПРОГРАМ

Анотація. Стаття охоплює коло питань, пов'язаних з розробкою і використанням програмно-цільового планування для формування і реалізації державних і регіональних програм. Система управління розвитком вимагає істотної модернізації на основі впровадження сучасних методів планування. Таким методом може бути програмно-цільове планування, яке є складовою стратегічного державного планування. В основі самого процесу планування лежить визначення та постановка цілей і лише потім вибір шляхів їх досягнення. Хоча, програмно-цільове планування використовується при плануванні державних і місцевих цільових програм, ефективність реалізації таких програм є недостатньою. Це підтверджують результати аналізу виконання Міської цільової програми «Розвиток фізичної культури і спорту» в м. Одесі. Отже міській раді необхідно вивчати сучасний інструментарій реалізації програм та посилювати контроль за ефективним використанням коштів.

Ключові слова: Програмно-цільове планування, Державна регіональна політика, державні програми, регіональні програми.

Вступ та постановка проблеми. Державна регіональна політика (ДРП) – важливий елемент політики держави, спрямований на посилення конкурентоспроможності економіки, підвищення рівня добробуту населення та сприяння інтегрованості регіонів. На відміну від галузевих політик ДРП орієнтується на просторовий ефект заходів, програм і бюджетів, служить фільтром, через який окремі види політики (економічна, промислова, сільськогосподарська, освітня та інші) спрямовуються на конкретні території з метою досягнення оптимального ефекту та компліментарності заходів.

Ефективним засобом становлення сучасної моделі ДРП в Україні стало реформування системи управління регіональним розвитком, зокрема системи стратегічного планування. У 2015 – 2016 роках роль стратегічного планування значно посилилась із прийняттям Закону «Про засади державної регіональної політики», Бюджетного кодексу, Постанови Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2020 р. № 695 «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021 – 2027 рік» [1] та регіональних Стратегій розвитку. Одночасно були розпочаті заплановані Урядом галузеві реформи, які мають посилити запровадження дієвої ДРП. Важливим чинником процесу є децентралізація, який може суттєво сприяти реалізації потенціалу регіонів та територіальних громад [2].

Програмно-цільове планування – це один із видів планування, в основі якого лежить орієнтація діяльності на досягнення поставлених цілей. По суті, будь-який метод планування направлений на досягнення конкретних цілей. Але в даному випадку в основі самого процесу пла-

нування лежить визначення та постановка цілей і лише потім вибір шляхів їх досягнення [2].

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідженням принципів і методів програмно-цільового планування займалися українські вчені: В.І. Варцаба, Ю.П. Граньович [5]; П.В. Логвінов [8]; В.М. Федосов, С.І. Юрій [11] та ін. Проблеми цільового планування регіонального розвитку знайшли відображення в працях О.В. Криворучко [6], М.І. Кульчицький [7], І.С. Потеряйло [9], Н.В. Просяник [10], І.Ф. Щербина [12] та інших дослідників. Аналіз останніх досліджень і публікацій доводить актуальність і важливість тематики управління розвитком на регіональному рівні. Ця проблема є багатогранною, потребує проведення подальших досліджень щодо аналізу і реалізації державних програм на регіональному рівні.

Мета статті – визначення принципів і етапів розроблення цільових регіональних програм та аналіз реалізації програми на прикладі Одеської області.

Виклад основного матеріалу дослідження. Державна цільова програма – це комплекс взаємопов'язаних завдань і заходів, які спрямовані на розв'язання найважливіших проблем розвитку держави, окремих галузей економіки або адміністративно-територіальних одиниць, здійснюються з використанням коштів Державного бюджету України та узгоджені за строками виконання, складом виконавців, ресурсним забезпеченням [2].

Державні цільові програми поділяються на:

– загальнодержавні програми економічного, науково-технічного, соціального, національно-культурного розвитку, охорони довкілля (далі – загальнодержавні про-

грами) – це програми, які охоплюють всю територію держави або значну кількість її регіонів, мають довгостроковий період виконання і здійснюються центральними та місцевими органами виконавчої влади;

– інші програми, метою яких є розв’язання окремих проблем розвитку економіки і суспільства, а також проблем розвитку окремих галузей економіки та адміністративно-територіальних одиниць, що потребують державної підтримки [1].

Метою розроблення державних цільових програм є сприяння реалізації державної політики на пріоритетних напрямках розвитку держави, окремих галузей економіки та адміністративно-територіальних одиниць; забезпечення концентрації фінансових, матеріально-технічних, інших ресурсів, виробничого та науково-технічного потенціалу, а також координації діяльності центральних і місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій для розв’язання найважливіших проблем.

Ще до сьогодні в Україні існують дві паралельні системи планування: класична система радянського середньострокового та річного планування і система стратегічного планування, яка передбачає довгостроковий часовий горизонт, партисипативний спосіб розробки, співфінансування та узгодження пріоритетів на центральному та регіональному рівнях, програмно-цільовий метод планування.

Ці дві системи постійно перетинаються і «заважають» одна одній. Особливо гостро це проявляється у сфері регіонального розвитку, яка за своїм визначенням має міжгалузевий характер та є важливим інструментом реалізації секторальної політики на рівні регіонів. Незважаючи на позитивні зміни в сфері стратегічного планування і той факт, що всі регіони України на сьогодні мають власні

стратегії розвитку, а країна в цілому має ДСРР-2020 значного прогресу в реалізації цілей регіональної політики за останні 3 роки досягти не вдалося.

Для держави цільова програма виступає важелем регулювання соціально-економічного розвитку і поєднує в собі наступні принципи бюджетування, орієнтованого на результат (БОР) та цільового підходу:

- комплексність та системність у вирішенні поставлених завдань;
- зазначений (граничний) характер планування;
- визначення обсягів фінансування залежно від бажаних результатів;
- аналіз програм по критеріям ефективності під час виконання програм;
- прозорість порядку формування програми.

Відповідно до цілі програми окремими етапами формується і сама програма. Основні етапи формування та виконання Програм наведені на рис. 1.

Фінансування програм в залежності від рівня управління національною економікою здійснюється з трьох джерел: центрального бюджету, адміністративних фінансів (область), позабюджетних коштів.

Позабюджетні джерела включають: внески учасників реалізації програм; цільові відрахування від прибутку підприємств; кредити банків; кошти фондів і громадських організацій та інші надходження. Іноземні інвестори можуть фінансувати цільові програми на основі пайової участі. Джерелом фінансування можуть бути інвестиційні і конверсійні кредити, а також цільові кредити банків під державні гарантії. У зв’язку з мінливими соціально-економічними обставинами в країні, більшість програм щорічно уточнюються. Цільова програма постійно розвивається, з’являються додаткові підпрограми [3].

Рис. 1. Основні етапи формування та виконання Програм

Джерело: власна розробка авторів

Розглянемо це на прикладі однієї з цільових програм Одеської області «Розвиток фізичної культури та спорту в м. Одесі на 2020–2023 роки» (табл. 1).

В результаті перманентної нестачі коштів або «заможування» реалізації програм (середній рівень недофінансування становить приблизно 46,9%) результативність цільових програм є дуже низькою і як наслідок, цілі, поставлені в програмі, не досягаються, що свідчить про те, що не враховується баланс ресурсів, розраховується їх необхідний, а не реальний рівень для ефективної реалізації. Поряд з цим, збалансованість бюджетів на всіх рівнях національної економіки може бути досягнута і за рахунок впровадження державного замовлення на конкурсній основі і використання механізму субвенцій з метою ефективного витрачання бюджетних коштів.

Отже, дивлячись на таблицю, ми можемо побачити, що ініціатором даної програми виступає управління фізичної культури та спорту Одеської міської ради. Виконавцями являються: управління реклами Одеської міської ради, департамент комунальної власності і т. д. Термін реалізації програми – 3 роки.

Фізична культура і спорт як багатогранне суспільне явище є сферою підготовки людини до трудової діяльності, задоволення її духовних і фізичних потреб, зміцнення і розширення інтернаціональних зв'язків, а також одним із важливих засобів етичного та естетичного виховання особистості.

Відповідно до Закону України «Про фізичну культуру і спорт» фізична культура – це діяльність, яка спрямована на забезпечення рухової активності людей з метою їх гармонійного, передусім фізичного, розвитку та ведення здорового способу життя. Низький рівень усвідомлення цінності здоров'я як власного капіталу, перебування переважної більшості населення в умовах соціально-економічної нестабільності призвели до створення несприятливих для ведення здорового способу життя умов.

Загально відомо, що ведення населенням здорового способу життя для збереження та зміцнення здоров'я є у п'ять разів ефективнішим, ніж лікувально-діагностичні процедури. За інформацією Всесвітньої організації охорони здоров'я співвідношення витрат і прибутків від виконання програм здорового способу життя становить 1 до 8.

Реалізація державної політики у сфері фізичної культури та спорту протягом останніх років обумовила певні позитивні зміни. Державою визначено організаційно-

управлінські, нормативно-правові та інші засади розвитку фізичної культури і спорту, збережена ефективна система проведення спортивних заходів, передусім комплексних та багатоступеневих змагань; зростає кількість громадських організацій фізкультурно-спортивної спрямованості (товариства, асоціації, федерації, клуби); створюються приватні структури і спортивні клуби різних форм власності для активного відпочинку та оздоровлення; активізується олімпійський, паралімпійський, деолімпійський та неолімпійський спортивний рух.

Враховуючи наявну ситуацію зі станом здоров'я одеситів, тривалістю їх життя, постало питання щодо необхідності розвитку фізичної культури та спорту у м. Одесі. З метою реалізації системного підходу до розвитку фізичної культури та спорту в м. Одесі рішенням Одеської міської ради від 10 вересня 2015 року № 6919-VI була затверджена Міська цільова програма «Розвиток фізичної культури та спорту в м. Одесі на 2015–2019 роки».[4]

Результатом виконання зазначеної програми протягом п'яти років стало:

- збільшення кількості дитячо-юнацьких спортивних шкіл: із 16 до 19 од.;

- збільшення кількості громадян, залучених до занять масовим спортом, з 89,6 до 100 тис. осіб;

- збільшення кількості осіб з обмеженими можливостями, залучених до занять фізкультурно-спортивною реабілітацією, з 339 (2015 рік) до майже 900 осіб (2019 рік);

- покращення якості навчально-тренувального процесу та функціонування дитячо-юнацьких спортивних шкіл, що дало змогу підготувати у 2019 році: 22 майстри спорту, 141 кандидати в майстри спорту, 99 спортсменів виконали норматив першого розряду та 1747 спортсменів масових розрядів;

- підвищення досягнень спортсменів-одеситів, які навчаються виховуються у комунальних спортивних школах. Кількість медалей на міжнародних змаганнях збільшилася з 288 у 2015 році до 590 у 2019 році.

Сьогодні у м. Одесі створюється розвинута інфраструктура для занять фізкультурною, спортом і активним відпочинком для всіх груп населення, де кожна особистість зможе самостійно обирати для себе будь-який вид спорту і займатися ним із задоволенням. Функціонує багато різноманітних фізично-оздоровчих комплексів, тренажерних залів, басейнів, відкритих та закритих стадіонів, на яких працюють висококваліфіковані тренери, методисти та інші фахівці фізичної культури.

Таблиця 1

Паспорт Міської цільової програми «Розвиток фізичної культури та спорту в м. Одесі на 2020–2023 роки»

1.	Ініціатор розроблення Програми	Управління з фізичної культури та спорту ОМР
2.	Розробник Програми	Управління з фізичної культури та спорту ОМР
3.	Відповідальний виконавець Програми	Управління з фізичної культури та спорту ОМР
4.	Виконавці Програми	Управління з фізичної культури та спорту ОМР, управління реклами ОМР, департамент освіти та науки ОМР, департамент інформації та зв'язків з громадськістю ОМР, департамент комунальної власності ОМР, управління капітального будівництва ОМР, Київська районна адміністрація ОМР, Малиновська районна адміністрація ОМР, Приморська районна адміністрація ОМР, Суворовська районна адміністрація ОМР, департамент міського господарства ОМР, комунальні підприємства житлово-комунального сервісу
5.	Термін реалізації	2020–2023 роки
6.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, всього, у тому числі:	27 377,6 тис.грн
6.1.	кошти бюджету м. Одеси	27 377,6 тис.грн

Джерело: сформовано авторами на основі [4]

Показники з фізичної культури і спорту в місті Одесі

Показник	2016 рік*	2017 рік*	2018 рік*	2019 рік*
Кількість спортивних споруд, в тому числі:	1468	1441	1441	1445
стадіони	11	11	11	11
спортивні майданчики	637	637	637	642
плавальні басейни	45	45	47	47
Кількість спортивних шкіл у м. Одесі	29	29	29	29
Кількість комунальних ДЮСШ, КДЮСШ, СДЮСШОР, підпорядкованих управлінню з фізичної культури та спорту Одеської міської ради, в них кількість:	19	19	19	19
- відділень з видів спорту	53	58	57	58
- видів спорту, які культивуються	36	40	40	40
- вихованців	6447	6710	6372	6575
- кількість сиріт	25	18	31	20
- кількість працюючих тренерів-викладачів	273	287	279	288
- кількість штатних тренерів	204	224	200	205
Кількість спортивних клубів	192	198	197	197
Кількість працівників фізичної культури та спорту	1194	1155	1151	1155
Кількість осіб, які займаються спортом	20 996	18 528	17 809	18 012
Кількість осіб з обмеженими можливостями, які займаються систематичними заняттями з видів спорту у ДЮСШ всіх форм власності	172	60	56	68

Джерело: Звіт з фізичної культури і спорту, складений на підставі наказу Міністерства молоді та спорту України від 14.12.2015 року № 4611 «Про затвердження форми звітності № 2-ФК (річна) та Інструкції щодо її заповнення».

Отже, дивлячись на таблицю ми бачимо, що кількість спортивних споруд, спортивних клубів, басейнів, майданчиків, за чотири роки залишились в тій же кількості, що й були. Тобто програма не виконана.

Висновки. В реалізації Державної регіональної політики (ДРП), ефективного управління регіональним розвитком учащують програми різних рівнів і на основі яких розробляються плани щодо реалізації таких програм. Одним з сучасних методів розробки планів є програмно-цільове планування.

Метою розроблення державних цільових програм є сприяння реалізації державної політики на пріоритетних напрямках розвитку держави, окремих галузей економіки та адміністративно-територіальних одиниць, а також

координації діяльності центральних і місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій для розв'язання найважливіших проблем.

Хоча, в нашій країні програмно-цільове планування використовується при плануванні державних і місцевих цільових програм, ефективність реалізації таких програм недостатньо. Такі висновки можна зробити по результатах аналізу виконання Міської цільової програми «Розвиток фізичної культури та спорту в м. Одесі».

Тобто, органам міської ради необхідно опанувати новітній досвід та оволодіти сучасним інструментарієм реалізації регіональної політики в країнах ЄС, прийняти заходи щодо збільшення фінансування програм і контролю за ефективним використанням коштів.

Список використаних джерел:

1. Постанова КМУ Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text> (дата звернення: 05.10.2020).
2. Закон України «Про державні цільові програми». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1621-15> (дата звернення: 10.10.2020).
3. Цільові програми та механізми по забезпеченню прозорості у процесі їх реалізації. URL: <https://iscm.org.ua/wp-content/uploads/2010/08/TSiloviprogramyamehanizmypozabezpechennyprozorostiuprotsesiyihrealizatsiyi2010.pdf> (дата звернення: 05.10.2020).
4. Офіційний сайт міста Одеса. URL: <https://omr.gov.ua/ua/open-city/programs/poryadok-razrobotki-gorodskih-programm> (дата звернення: 20.11.2020).
5. Варцаба В.І., Траньовіч Ю.П. Програмно-цільовий метод як інструмент вдосконалення бюджетного планування. *Вісник Ужгородського університету*. 2014. № 3. С. 100–102.
6. Криворучко О.В. Особливості використання програмно-цільового методу на рівні місцевих бюджетів. *Збірник наукових праць Київського національного університету будівництва та архітектури*. 2016. №6. С. 75–80 URL: http://www.knuba.edu.ua/doc/zbirnyk/urss3_pdf/urss_3-27-32.pdf (дата звернення: 08.10.2020).
7. Кульчицький М.І. Програмно-цільове бюджетування на місцевому рівні. *Електронне наукове фахове видання Дніпропетровського аграрно-економічного університету*. 2012. № 7. С. 132–138 URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1269> (дата звернення: 05.01.2021).
8. Логвінов П. В. Програмно-цільове бюджетування в умовах децентралізації державних фінансів: дис... канд. екон. наук : 08.00.08. Київ, 2017. 222 с.
9. Потеряйло І. В. Застосування програмно-цільового методу планування видатків місцевих бюджетів. *Вісник Київського національного торговельно-економічного університету*. 2011. № 6. С. 74–82.
10. Просяник Н. В. Реалізація програмно-цільового методу бюджетування на місцевому рівні. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки*. 2012. № 22. С. 335–340.
11. Федосов В. М., Юрій С. І. Бюджетна система : монографія. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 871 с.

12. Щербина І.Ф. Планування місцевих бюджетів на основі програмно-цільового методу : навчальний посібник. Київ : БСЕД, Проект «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи», USAID. 2011. 108 с.

References:

1. Postanova KМУ Pro zatverdzhennja Derzhavnoi strateghiji regionalnogo rozvytku na 2021–2027 roky. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text> (accessed 05 October 2020).
2. Zakon Ukrainy «O gosudarstvennykh tselevykh programmakh». Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1621-15> (accessed 10 October 2020).
3. Ciljovi prohramy ta mekhanizmy po zabezpechennju prozorosti u procesi jikh realizaciji. Available at: https://iscm.org.ua/wp-content/uploads/2010/08/TSilovi_programy_ta_mekhanizm_y_pozabezpechenny_uprozorostiu_protseseyih_realizatsiyi_2010.pdf (accessed 05 October 2020).
4. Oficijnyj sajt mista Odesa. Available at: <https://omr.gov.ua/ua/open-city/programs/poryadok-razrobotki-gorodskih-programm/> (accessed 20 November 2020).
5. Varcaba V.I. Tranjovich Ju.P. (2014) Prohramno-ciljovij metod jak instrument vdoskonalennja bjudzhetnogo planuvannja [Program-target method as a tool for improving budget planning]. *Visnyk Uzhhorodskogo universytetu*, no. 3, pp. 100–102.
6. Kryvoruchko O.V. (2016) Osoblyvosti vykorystannja prohramno-ciljovogo metodu na rivni miscevykh bjudzhetiv [Features of using the program-target method at the level of local budgets]. *Zbirnyk naukovykh pracj Kyjivskogo nacionalnogo universytetu budivnytva ta arkhitekturu*, no. 6, pp. 75–80. Available at: http://www.knuba.edu.ua/doc/zbirnyk/urss3_pdf/urss_3-27-32.pdf (accessed 08 October 2020).
7. Kuljchycykij M.I. (2012) Prohramno-ciljove bjudzhetuvannja na miscevomu rivni [Program-targeted budgeting at the local level]. *Elektronne naukove fakhove vydannja Dnipropetrovsjkogo aghrarno-ekonomichnogo universytetu*, no. 7, pp. 132–138. Available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1269> (accessed 05 January 2021).
8. Lohvinov P.V. (2017) Prohramno-ciljove bjudzhetuvannja v umovakh decentralizaciji derzhavnykh finansiv [Program-targeted budgeting in the conditions of decentralization of public finances]. (PhD Thesis), Kyiv.
9. Poterjajlo I.V. (2011) Zastosuvannja prohramno-ciljovogo metodu planuvannja vydatkiv miscevykh bjudzhetiv [Application of program-target method of planning local budget expenditures]. *Visnyk Kyjivskogo nacionalnogo torhovo-ekonomichnogo universytetu*, no. 6, pp. 74–82.
10. Prosjanyk N.V. (2012) Realizacija prohramno-ciljovogo metodu bjudzhetuvannja na miscevomu rivni [Implementation of the program-target budgeting method at the local level]. *Naukovi pracj Kirovohradsjkogo nacionalnogo tekhnichnogo universytetu. Ekonomichni nauky*, no. 22, pp. 335–340.
11. Fedosov V.M., Jurij S.I. (2012) *Bjudzhetna sistema* [Budgetary system]. Kyiv: Centr uchbovoji literatury. (in Ukrainian)
12. Shherbyna I.F. (2011) *Planuvannja miscevykh bjudzhetiv na osnovi prohramno-ciljovogo metodu* [Local budget planning based on the program-target method]. Kyiv: БСЕД, Проект «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи», USAID. (in Ukrainian)

ОСНОВНЫЕ ПРИНЦИПЫ ФОРМИРОВАНИЯ ГОСУДАРСТВЕННЫХ И РЕГИОНАЛЬНЫХ ЦЕЛЕВЫХ ПРОГРАММ

Аннотация. Статья охватывает круг вопросов, связанных с использованием программно-целевого планирования для формирования и реализации государственных и региональных программ развития. Система управления развитием требует существенной модернизации на основе современных методов планирования. Таким методом может быть программно-целевое планирование, которое является составляющей системы стратегического государственного планирования. В основе самого процесса планирования лежит определение и постановка целей и лишь затем выбор путей их достижения. Хотя, такой метод используется при планировании государственных и местных целевых программ, эффективность реализации таких программ недостаточна. Это подтверждает анализ программы «Развитие физической культуры и спорта» в г. Одессе. Отсюда, городскому совету необходимо изучать современный инструментарий реализации, программ и усилить контроль за использованием средств.

Ключевые слова: программно-целевое планирование, государственная региональная политика, государственные программы, региональные программы.

FORMING PRINCIPLES OF STATE AND REGIONAL TARGET PROGRAMS

Summary. The article encompasses a range of issues related to the development and usage of target-related planning for the effective implementation of state and regional development programs. In Ukraine, the system of public management of regional development in the context of integration into the European and world economic space requires significant modernization, which would be based on the introduction of modern planning methods. One of the methods could be program-target planning, which is a component of the strategic state planning system, which is reflected in the Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated the 5th of August, 2020 № 695. “On the approval of the State strategy for regional development of 2021–2027” and regional strategies for the development of territories. Program-target planning is one of the planning types, which is based on the orientation towards achieving the set goals. In fact, any planning method is aimed at achieving specific goals. However, in this case, the planning process itself is based on the definition and goals setting, and only afterwards on the selection of ways to achieve them. State target programs are the programs, which cover the entire territory of the state or a significant number of regions and have a long-term period of implementation. For the state, the target program acts as a lever to regulate socio-economic development and combines the following principles: complexity and systematization in solving tasks, specified (marginal) nature of planning, determining the amount of funding depending on the desired results, analysis of programs on the criteria of efficiency during the implementation of programs, transparency of the order of program formation. Although, in our country, target-oriented planning is used in planning state and local target programs, the effectiveness of the implementation of such programs is insufficient. Such conclusions could be drawn by observing the results of the author’s analysis of the implementation of the city target program “Development of physical culture and sports in Odesa”. Consequently, the city council needs to study the modern tools for implementing regional policy in the EU countries, as well as to increase the funding for programs and strengthen the control over the effective use of funds.

Key words: program-target planning, state regional policy, state programs, regional programs.